

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ЗНТУ

проф. С.Б. Беліков

03

2017 р.

ПРОГРАМА

вступного екзамену з педагогіки для абітурієнтів, які вступають до ЗНТУ на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» на базі раніш здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»

Для оцінки знань абітурієнтів з педагогіки фаховою атестаційною комісією розроблено тестові завдання, зміст яких відповідає змісту навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст». Критеріально-орієнтовані тестові завдання дозволяють встановити рівень сформованості компетенцій необхідних для засвоєння змісту навчання за освітнім ступенем «бакалавр».

Вступники повинні знати:

- загальні теоретичні основи педагогіки, її поняття і категорії;
- знати підходи до визначення педагогіки як науки, її взаємозв'язок з іншими науками, основні методи наукової педагогіки;
- певні знання і уміння з питань навчання і виховання;
- педагогічні технології, моделі виховання.

Вміти:

- застосовувати базові педагогічні знання в практичній діяльності;
- оволодіти навиками чіткого формулювання зрозуміти й категорій, диференціації схожих зрозуміти, термінів;
- володіти поняттями щодо структури, завдань і цілей учбової діяльності, грамотно використовувати поняття й категорії педагогіки в

особливостей засвоєння знань, умінь і навиків (віковий аспект, інноваційні технології навчання);

- оволодіти постановки проблемних питань по темі;
- самостійно виявляти закономірності взаємозв'язку процесів виховання, навчання;
- знати основні підходи до виховання, його функції, моделі й методи;
- уміти ставити й вирішувати проблемні питання й задачі, самостійно визначати методи й моделі виховання на основі одержаних теоретичних знань;
- планувати, організовувати та проводити навчальний процес.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Загальні основи педагогіки.

Термін «педагогіка»: сутність, історія. Виникнення і джерела розвитку педагогіки як науки. Предмет і завдання педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Функції та основні категорії педагогіки. Актуальні проблеми сучасної педагогіки. Методологія і методи педагогічних досліджень.

2. Система організації освіти в Україні

Законодавчі та нормативні документи про організацію освіти в Україні. Поняття системи освіти, її структура. Принципи освіти в Україні. Завдання закладів освіти. Управління системою освіти в Україні.

3. Загальні закономірності розвитку, виховання та формування людської особистості

Процес розвитку особистості. Біологічне і соціальне у розвитку людини. Акселерація та ретардація. Вікова періодизація дітей.

4. Педагог як основний суб'єкт навчально-виховного процесу

Педагог як центральна фігура в навчально-виховній діяльності освітнього закладу і трудового колективу (учитель, викладач, керівник трудового колективу). Функції педагога. Професійно-педагогічна компетентність педагога, яка передбачає: його знання (теоретичні; знання життя; прикладні знання); уміння (конструктивно-методичні; організаторські); навички (методичні; мислення); особисті якості (моральні;

психолого-педагогічні) тощо.

5. Теорія навчання (дидактика).

Дидактика як наука і навчальний предмет. Поняття про дидактику, її об'єкт, предмет, функції, завдання. Категорії дидактики (освіта і навчання, викладання і учіння, закономірності, принципи, процес навчання і його основні компоненти), зв'язок дидактики з іншими науками.

Суть процесу навчання, завдання, функції (освітня, виховна, розвивальна). Загальна характеристика діяльності основних суб'єктів у навчальному процесі. Процес навчання як система, його структурні компоненти: цільовий, мотиваційно-особистісний, змістовий, операційно-діяльний, контрольно-регулювальний, оціночно-результативний. Логіка навчального процесу.

Цілі навчання, мотивація та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності особистості.

Форми організації навчання, їх становлення. Вимоги до сучасного уроку в школі. Типи уроків. Позаурочні форми навчання.

Методи і засоби навчання. Класифікація методів навчання. Методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Вибір методів навчання. Поняття про засоби навчання та їх класифікація. Прості та складні засоби навчання.

Аналіз і оцінка навчальної діяльності учнів. Функції контролю (контрольна, виховна, навчальна, розвивальна, діагностично-коригуюча, стимулювально-мотиваційна). Загальна характеристика принципів контролю (об'єктивність, систематичність, гласність) та його видів (попередній, поточний, тематичний або періодичний, комбінований, підсумковий, заключний). Основні параметри якості знань: міцність, повнота, глибина, гнучкість, конкретність, системність, інші. Рівні знань: розпізнавальний, репродуктивний, продуктивний або реконструктивний, творчий. Тестування успішності. Самоконтроль та самооцінка.

6. Теорія виховання.

Процес виховання: сутність, зміст і процес. Рушійні сили виховання. Загальна характеристика структурних елементів вихованого процесу: мета, завдання, закономірності, фактори, принципи, форми, методи, засоби, результати виховання та їх коригування. Самовиховання як вища форма розвитку особистості: сутність, характеристика основного змісту.

Зміст виховного процесу і виховання як суспільного явища.

Формування колективу, його вплив на виховання особистості.

Критерії вихованості як інтегральні прояви особистості (здатність включатись у різні види діяльності; цілеспрямованість; осмисленість; самостійність; творча активність; відповідальність тощо). Ступені вихованості (активна позиція, пасивна позиція, негативна позиція). Методи діагностики вихованості (педагогічне спостереження, експериментальні вправи і ситуації, компетентне оцінювання, усне та письмове опитування, інші). Умови оптимального вибору та ефективного впровадження діагностики вихованості.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

В цілому фахове вступне випробування оцінюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів.

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілено по 10 завдань на три групи. Кожна група складається із завдань з різних розділів і відрізняється рівнем складності. Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

Перший рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, де кожне тестове завдання оцінюється двома балами, складається із тестів, для розв'язання яких достатньо знати основні визначення та загальні положення педагогіки.

Тести другого рівня (10 завдань) оцінюється у три бали. Для розв'язання цих тестів необхідно робити два-три логічні кроки і досить часто користуватися знаннями з різних розділів програми.

Тестові завдання 3-го рівня найбільш складні і оцінюються у 5 балів. Як правило, для розв'язання цих завдань абітурієнт повинен вміти аналізувати умови, використовуючи глибокі знання з різних розділів програми, а також добру предметну підготовку. Кількість логічних кроків може становити три-чотири.

Отже, максимальна кількість балів, яку може набрати абітурієнт за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для

зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить не менше 102.

У разі наявності в роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно і чітко).

Всі свої міркування, припущення і т.п. абітурієнт може виконувати на чернетці або усно. Перевірка чернеток екзаменаторами не передбачається. Перевіряється лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих варіантів А, Б, В, Г, Д, Е.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бордовская Н. В., Реан А. А. Педагогика: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2004. – 300 с.
2. Веретенко Т. Г. Загальна педагогіка. – К.: ВД “Професіонал”, 2004. – 128 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Академія, 2001. – 576 с.
4. Галузинський В.М., Євтух М.В. Педагогіка: Теорія та історія. - К.: Вища школа, 2005. – 237 с.
5. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. - К.: Знання-Прес, 2004. – 445 с.
6. Левченко Т. І. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах. – Вінниця: видавництво “Нова книга”, 2007. – 512 с.
7. Мазоха Д. С., Опанасенко Н. І. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
8. Мойсеюк І.Є. Педагогіка : навч. посібник. — К. : Вища школа, 2007. — 656 с.
9. Омеляненко В.Л. Теорія і методика виховання : навч. посібник. — К. : Знання, 2008. — 415 с.
10. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник. - К.: Академвидав, 2007. - 559 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної
комісії з педагогіки

«01» 03 2017 р

Голова фахової атестаційної комісії
з педагогіки

І.В.Пуцина